

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D. a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **A. N.**, zastoupeného Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech cizinců**, se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 7. 2015, č.j. MV-61321-3/SO-2015,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí ze dne 25. 3. 2015, č. j. OAM-16106-51/PP-2013, jímž Ministerstvo vnitra (dále též „ministerstvo“) zamítlo žalobcovu žádost o povolení k přechodnému pobytu dle § 87b odst. 1 ve spojení s § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalované (dále též

„zákon o pobytu cizinců“). Dle správních orgánů se v řízení neprokázalo, že by byl žalobce rodinným příslušníkem občana Evropské unie.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[2] Ve včas podané žalobě žalobce uvedl, že rozhodnutí správních orgánů jsou nezákonná, správní orgán prvního stupně rozhodl jinak, než stanoví zákon. Takové rozhodnutí je projevem libovůle a dle §77 odst. 2 zákona. č.500/2004 Sb. správního řádu, (dále jen „správní řád“) jde o nicotné rozhodnutí. Dále došlo k porušení čl. 2 odst. 1.2, čl. 3 odst. 1, čl. 10 odst. 2, čl. 15 odst. 1 a zejména čl. 16 odst. 1, 4 Listiny základních práv a svobod, která se týkají náboženské svobody a jejího omezení. A současně se dopustili porušení zásad správního řízení zakotvených v ust. § 2 odst. 1, 4, § 3, § 6 odst. 2, § 7 a § 8 odst. 2 správního řádu.

[3] Žalobce poukázal na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, který uvedl, že žalobce je ženatý s občankou Makedonie N. M. a za této situace se nelze domáhat udělení přechodného pobytu z důvodu soužití s družkou K. W. dle §87b zákon o pobytu cizinců (jako rodinný příslušník občana Evropské unie za účelem přechodného pobytu s občanem Evropské unie). Cizinec by pak čerpal z výhod postavení rodinného příslušníka občana EU stejně jako by byl jeho manžel, ačkoliv již ženatý je s jinou osobou.

[4] Podle žalobce je tento výklad irelevantní. Poukázal na čl. 2 odst. 3 a 4 Ústavy s tím, že každý může činit, co není zákonem zakázáno. Žádný zákon nezakazuje, aby osoba, která je formálně v nefungujícím manželském svazku, žila jako druh a družka v jiném svazku. V případě soužití žalobce s družkou jde o vztah faktický. Žádný zákon nestanoví jako podmínku vzniku družského poměru neexistenci manželství.

[5] Žalovaná v jiné věci připustila, že skutečnost, že je žalobce ženatý, nevylučuje, že opustil společnou domácnost s manželkou a žije ve společné domácnosti s družkou. Žalobce s manželkou více než dva roky nežije ve společné domácnosti, manželství neplní své funkce, nelze ho považovat za trvalý vztah. Trvalý vztah má žalobce se svou družkou K. W. Žalobce nesouhlasí s argumentací žalované, že neprokázal trvalost jeho vztahu – ta vyplývá z listin obsažených ve spise a pobytové kontroly v místě bydliště.

[6] Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalované i ministerstva zrušil.

III. Vyjádření žalované k žalobě

[7] Ve vyjádření k žalobě žalovaná předně odkázala na skutková zjištění a právní kvalifikaci uvedenou v rozhodnutích správních orgánů. Dále stručně shrnula podstatné skutečnosti zjištěné v průběhu správního řízení. Zdůraznila, že žalobce žádal o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana Evropské unie, resp. státního občana České republiky. V žádosti uvedl, že je svobodný. Manželku nemá. Posléze uvedl, že má družku K. W. Následně přiznal, že je ženatý s paní N. M., státní občankou Makedonie, se kterou má dvě děti. Tvrdil, že se rozvádí, ničím to však nedoložil.

[8] Žalovaný vymezil institut manželství z hlediska zákona o pobytu cizinců a zákona o rodině. Konstatoval, že žalobce nemůže úspěšně žádat o udělení přechodného pobytu podle

§87b zákona o pobytu cizinců za situace, kdy má trvalý vztah založený sňatkem s občankou Makedonie. Vztah s občankou České republiky za této situace nemůže být chápán jako vztah ve smyslu §15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[9] Tento vztah musí být podle judikatury definován tak úzce, jak je tomu u vztahu rodinného. Musí se jednat o trvalé soužití osob opačného pohlaví, které sdílejí společnou domácnost, sdružují finanční prostředky, jsou mezi nimi úzké citové vazby. Musí být prokázáno, že jde o trvalý vztah obdobný jako vztah rodinný. Nejde pouze o soužití v jednom bytě.

IV. Posouzení věci soudem

[10] Žaloba ve věci byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

[11] Soud, v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s., bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející rozhodnutí ministerstva včetně řízení předcházejících jejích vydání, a shledal, že žaloba není důvodná.

[12] Pokud žalobce namítal porušení správního řádu ze strany správních orgánů, soud konstatuje, že námitky byly vzneseny pouze v obecné rovině. Soud porušení správního řádu neshledal. Rovněž tak neshledal porušení Ústavy a Listiny základních práv a svobod. Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí jednoznačně uvedl, že žádost žalobce byla zamítnuta pro nesplnění podmínky uvedené v ust. §87b odst. 1 ve spojení s ust. §15a zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 23. 6. 2014. Nebylo jeho povinností se zabývat důvody pro zamítnutí žádosti, které jsou uvedeny v dalších ustanoveních zákona o pobytu cizinců.

[13] Ze správního spisu soud zjistil, že v žádosti o povolení k přechodnému pobytu žalobce uvedl, že je svobodný a bezdětný, rovněž při výslechu, který se uskutečnil dne 12. 1. 2015 o manželce nehovořil, k dotazu na příbuzné v Makedonii pouze uvedl, že tam má rodiče a sourozence. Dne 26. 1. 2015 bylo správnímu orgánu doručeno oznámení pana F. S., že žalobce uváděl nepravdivé údaje ohledně svého rodinného stavu, v Albánii je ženatý. Tuto skutečnost žalobce potvrdil při výslechu dne 17. 2. 2015, rovněž uvedl, že má s manželkou dvě děti. Tvrdil, že asi před pěti měsíci požádal o rozvod manželství.

[14] Důvodem, pro který byla žádost žalobce ze dne 19. 12. 2013 o povolení přechodného pobytu jako rodinného příslušníka občana Evropské unie za účelem vedení společné domácnosti s družkou, českou občankou K. W. zamítnuta, byla skutečnost, že v průběhu správního řízení bylo zjištěno, že žalobce je ženatý s paní N. M., občankou Makedonie. Správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí mimo jiné konstatoval, že za této situace nelze připustit, aby vedle sebe souběžně existoval vztah rodinný mezi manžely a obdobný vztah, na základě kterého by se na žalobce hledělo v intencích zákona o pobytu cizinců jako na cizince žijícího s občanem EU ve vztahu rodinném. Žalobce by tak čerpal z výhod postavení rodinného příslušníka občana EU stejně jako jeho manžel, ačkoliv již ženatý je s jinou osobou. Takový výklad §15a zákona o pobytu cizinců by odporoval veřejnému pořádku a veřejnému zájmu na dodržování zákonů České republiky. I když vztah

druh a družka lze obecně podřadit pod vztah obdobný rodinnému ve smyslu zákona o pobytu cizinců, mohou nastat okolnosti, kdy by takový výklad odporoval veřejnému pořádku. Tak je tomu i v předmětné věci, kdy žalobce je ženatý a nemůže tedy mít vztah obdobný vztahu rodinnému s další osobou. Vzhledem k těmto okolnostem nebylo zjišťováno naplnění dalších podmínek, jako je vedení společné domácnosti a trvalost vztahu mezi žalobcem a občankou EU. Žalovaný se s tímto postupem v napadeném rozhodnutí ztotožnil, závěrům správního orgánu prvního stupně přisvědčil.

[15] Podle § 15a odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. se rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely tohoto zákona rozumí jeho manžel.

[16] Podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. se ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

[17] Podle § 87b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území.

[18] Podle § 87b odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. je k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinný příslušník povinen předložit mimo jiné doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie.

[19] Ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona je projevem harmonizace národních předpisů právem Evropské unie, a to konkrétně čl. 3 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29.4.2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (dále jen „směrnice“).

[20] Za „trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému“ ve smyslu čl. 3 odst. 2 písm. b) směrnice může být považován i řádně doložený trvalý partnerský vztah. Vztah obdobný vztahu rodinnému musí být definován tak úzce, jak je definován vztah rodinný, musí se proto jednat o vztahy analogické vztahům mezi rodinnými příslušníky. Za vztah rodinný je považován vztah rodiče – děti, prarodiče – děti. Za vztah rodinný není považován vztah bratr – sestra, tím méně lze potom za takový vztah, resp. vztah obdobný vztahu rodinnému, považovat vztah bratranec – sestřenice (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.4.2010, č.j. 5 As 6/2010-63 (č. 2094/2010 Sb. NSS.). Vztah obdobný vztahu rodinnému je tedy vykládán restriktivně (rozsudek Nejvyššího právního soudu ze dne 7.12.2016, č.j. 1 Azs 273/2016-29, č. 3536/2017 Sb. NSS).

[21] Žalobce tvrdil existenci vztahu druh a družka, pokud jde o jeho soužití s K. W. Existenci jiného vztahu, který by bylo možno posuzovat jako vztah obdobný vztahu rodinnému, netvrdil.

[22] Jak je již výše uvedeno, pokud jde o vztah obdobný vztahu rodinnému, za takový vztah je podle prvostupňového orgánu možné považovat pouze vztah, který je analogický vztahům rodinným. Vztah rodinný a jemu obdobný by měly mít podobný, ne-li shodný obsah, aby mohly být postaveny sobě na roveň. Prvostupňový orgán správně zdůraznil, že akceptováním vztahu druhu a družky v případě žalobce a paní K. W. a nahlížením na něj jako na vztah manželů by znamenalo připuštění existence dvojího manželství. Takový výklad by podle prvostupňového orgánu odporoval veřejnému pořádku a zájmu na dodržování zákonů České republiky.

[23] Proto bylo podle prvostupňového orgánu nadbytečné se zabývat skutkovými zjištěními týkajícími se okolnostmi soužití žalobce a paní K. W. ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy naplnění znaků společné domácnosti.

[24] S tímto závěrem se zdejší soud jednoznačně ztotožňuje. Za situace, kdy je žalobce doposud ženatý s paní N. M., se nemůže v rozporu se základními principy, na nichž je založen nejen český právní řád, ale i společenské a kulturní zvyklosti České republiky a Evropské unie, dovolávat výhod postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie z titulu vztahu s českou občankou, jinými slovy dovolávat se postavení druhu občana Evropské unie.

[25] Soud konstatuje, že nepochybně, že žalobce skutečně s paní žije ve společné domácnosti a že s ní má blízký vztah, nicméně je přesvědčen, že s ohledem na existenci právního svazku žalobce s manželkou v zemi původu se žalobce nemůže ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců dovolávat toho, že má s občankou Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému.

[26] Soud uzavírá, že neshledal důvod odchylovat se od závěrů vyslovených ve skutkově obdobné věci, která byla zdejším soudem projednávána pod sp. zn. 62A 145/2015. Žaloba byla zamítnuta rozsudkem ze dne 18. 5. 2017, č.j. 62A 145/2015-59. V této věci se jednalo rovněž o přezkum rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání občana Makedonie proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu dle § 87b odst. 1 ve spojení s § 15a zákona o pobytu cizinců, neboť nebylo prokázáno, že by byl rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Rovněž v tomto případě byl žadatel ženat s občankou Makedonie a na území České republiky žil s českou občankou jako druh a družka.

VI. Závěr a náklady řízení

[27] Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[28] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto

úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 12. října 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu